

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

KO-KZ.431.1.28.2024.BJ

**Pani
Elżbieta Czarnota
Burmistrz Środy Śląskiej**

**pl. Wolności 5
55-300 Środa Śląska**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(Burmistrz Środy Śląskiej prawidłowo pouczony nie wniósł zastrzeżeń do projektu wystąpienia z dnia 18 lutego 2025 r., doręzonego w dniu 18 lutego 2025 r. za pośrednictwem platformy ePUAP)

Wrocław, dnia 20 marca 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Środzie Śląskiej, Pl. Wolności 5, 55-300 Środa Śląska Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej ¹ , Pl. Wolności 1, 55-300 Środa Śląska (jednostka, którą upoważniono do realizacji zadania)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Czarnota, Burmistrz Środy Śląskiej, od dnia 7 kwietnia 2024 r. (poprzednio Adam Ruciński, do dnia 6 kwietnia 2024 r.) Joanna Sadowska, Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej
Zakres kontroli	Wykorzystanie środków przekazanych Burmistrzowi Środy Śląskiej na finansowanie wypłat dodatku węglowego. Okres objęty kontrolą obejmuje czas od 12 sierpnia 2022 r. do dnia jej rozpoczęcia tj. do 14 października 2024 r.
Podstawa prawna kontroli	Art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ² oraz art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ³ w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym ⁴ oraz na podstawie zatwierdzonego w dniu 25 czerwca 2024 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planu kontroli na II półroczu 2024 r. (nr: NK-KSE.430.4.2024.RG), imienne upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 9 października 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	13-14 listopada 2024 r.
Kontrolerzy	1. Klaudia Majewska, inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 52 z dnia 5 listopada 2024 r. sygn. KO-KZ.0030.53.2024.KM; 2. Bartosz Jędrysiak, inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 53 z dnia 5 listopada 2024 r. sygn. KO-KZ.0030.53.2024.KM. (akta kontroli str. 4-7)

¹ Dalej: GOPS, jednostka kontrolowana, kontrolowany.

² Tekst. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 190, z późn. zm.

³ Tekst. jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

⁴ Tekst. jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1207, dalej jako: u.d.w.

II. Ocena kontrolowanej jednostki

Realizację wykonywania przez organ gminy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wypłat dodatku węglowego oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Ustalenia kontroli

Zadania objęte przedmiotem kontroli w okresie objętym kontrolą realizowane były z upoważnienia Burmistrza Środy Śląskiej przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej⁵, Zastępcę Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej oraz pracowników GOPS⁶ (pełne dane pracowników znajdują się w aktach kontroli).

(akta kontroli str.: 440- 459)

Z załączonego do pisma Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej (nr DO.071.7.2024) zestawienia z dnia 31 października 2024 r. wynika, iż w okresie objętym kontrolą Burmistrz Środy Śląskiej rozpatrzył pozytywnie 3 175 wniosków o przyznanie dodatku węglowego, wydał 224 decyzje o odmowie wypłaty dodatku węglowego oraz pozostawił bez rozpoznania 517 wniosków. Z kolei ze złożonych wyjaśnień z dnia 13 grudnia 2024 r. (nr DO.07.9.2024)⁷ wynika, iż w okresie objętym kontrolą Burmistrz Środy Śląskiej rozpatrzył pozytywnie 3 161 wniosków o przyznanie dodatku węglowego.

(akta kontroli str.: 37-39 oraz 1798-1848)

Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej w piśmie z dnia 8 stycznia 2025 r. (nr DO.071.1.2025)⁸ wyjaśniła, iż powyższe rozbieżności wynikają z błędu rachunkowego oraz braku możliwości skorzystania z systemu z programu służącego do obsługi dodatków węglowych.

(akta kontroli str.: 1855-1883)

⁵ W myśl art. 2 ust. 15 u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje weryfikacji wniosku o wypłatę dodatku węglowego, w szczególności w zakresie zgłoszenia lub wpisania głównego źródła ogrzewania w centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 2 u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. poz. 1818) - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego.

⁶ Inspektora, specjalistę pracy socjalnej, starszego specjalistę pracy socjalnej, koordynatora głównego, starszego referenta, starszego inspektora, głównego specjalistę oraz pracownika socjalnego.

⁷ Dalej jako: wyjaśnienia z dnia 13 grudnia 2024 r. lub pismo z dnia 13 grudnia 2024 r.

⁸ Dalej jako: wyjaśnienia z dnia 8 stycznia 2025 r. lub pismo z dnia 8 stycznia 2025 r.

Kontroli poddano 49 wniosków o wypłaty dodatku węglowego rozpatrzonych pozytywnie⁹, 26 wniosków pozostawionych bez rozpoznania¹⁰ oraz 25 spraw zakończonych decyzją o odmowie wypłaty środków¹¹.

(akta kontroli str.: 552-1092, 1093- 1462, 1463-1788)

Analizę badanego zagadnienia przeprowadzono w oparciu o poniższe obszary badanej próby.

Obszar nr 1 dot. wypłaty dodatku węglowego

A. Realizacja wniosków o wypłatę dodatku węglowego

W wyniku kontroli ustalono, iż na podstawie 49 pozytywnie rozpatrzonych wniosków o wypłaty dodatku węglowego wypłacono kwotę 147 000 zł wraz z kosztami obsługi administracyjnej na kwotę 3 000 zł, co stanowi 1,38 % kwoty przekazanej gminie na wypłatę dodatku węglowego.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, iż dodatek węglowy został przyznany osobom spełniającym przesłanki wynikające z art. 2 ust. 1 oraz ust. 7 u.d.w., tj. osobom posiadającym obywatelstwo polskie, których głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

⁹ Wnioski nr: ŚR.549.46.2022.DW, ŚR.549.63.2022.DW, ŚR.549.80.2022.DW, ŚR.549.98.2022.DW, ŚR.549.115.2022.DW, ŚR.549.132.2022.DW, ŚR.549.148.2022.DW, ŚR.549.164.2022.DW, ŚR.549.182.2022.DW, ŚR.549.199.2022.DW, ŚR.549.214.2022.DW, ŚR.549.229.2022.DW, ŚR.549.245.2022.DW, ŚR.549.261.2022.DW, ŚR.549.276.2022.DW, ŚR.549.303.2022.DW, ŚR.549.319.2022.DW, ŚR.549.338.2022.DW, ŚR.549.356.2022.DW, ŚR.549.374.2022.DW, ŚR.549.391.2022.DW, ŚR.549.410.2022.DW, ŚR.549.446.2022.DW, ŚR.549.463.2022.DW, ŚR.549.481.2022.DW, ŚR.549.496.2022.DW, ŚR.549.513.2022.DW, ŚR.549.531.2022.DW, ŚR.549.531.2022.DW, ŚR.549.564.2022.DW, ŚR.549.585.2022.DW, ŚR.549.603.2022.DW, ŚR.549.619.2022.DW, ŚR.549.637.2022.DW, ŚR.549.652.2022.DW, ŚR.549.671.2022.DW, ŚR.549.693.2022.DW, ŚR.549.711.2022.DW, ŚR.549.726.2022.DW, ŚR.549.746.2022.DW, ŚR.549.766.2022.DW, ŚR.549.787.2022.DW, ŚR.549.807.2022.DW, ŚR.549.825.2022.DW, ŚR.549.846.2022.DW, ŚR.549.864.2022.DW, ŚR.549.882.2022.DW, ŚR.549.901.2022.DW, ŚR.549.918.2022.DW.

¹⁰ Wnioski nr: ŚR.552.90.2022.DW, ŚR.549.336.2022.DW, ŚR.549.440.2022.DW, ŚR.549.567.2022.DW, ŚR.549.658.2022.DW, ŚR.552.739.2022.DW, ŚR.549.799.2022.DW, ŚR.549.868.2022.DW, ŚR.549.971.2022.DW, ŚR.549.1064.2022.DW, ŚR.549.1148.2022.DW, ŚR.549.1194.2022.DW, ŚR.549.1263.2022.DW, ŚR.549.428.2022.DW, ŚR.549.1307.2022.DW, ŚR.549.1362.2022.DW, ŚR.549.1391.2022.DW, ŚR.549.1503.2022.DW, ŚR.549.1552.2022.DW, ŚR.549.1608.2022.DW, ŚR.549.1656.2022.DW, ŚR.552.1723.2022.DW, ŚR.549.1787.2022.DW, ŚR.549.1845.2022.DW, ŚR.549.1903.2022.DW, ŚR.549.1963.2022.DW.

¹¹ Wnioski nr: ŚR.552.157.2022.DW, ŚR.549.190.2022.DW, ŚR.549.419.2022.DW, ŚR.552.767.2022.DW, ŚR.549.419.2022.DW, ŚR.549.1132.2022.DW, ŚR.549.1287.2022.DW, ŚR.549.1344.2022.DW, ŚR.552.1463.2022.DW, ŚR.552.1747.2022.DW, ŚR.549.1886.2022.DW, ŚR.552.2050.2022.DW, ŚR.552.2060.2022.DW, ŚR.552.2068.2022.DW, ŚR.549.2122.2022.DW, ŚR.549.2164.2022.DW, ŚR.552.2225.2022.DW, ŚR.549.2319.2022.DW, ŚR.552.2354.2022.DW, ŚR.552.2369.2022.DW, ŚR.549.2476.2022.DW, ŚR.549.2581.2022.DW, ŚR.549.2609.2022.DW, ŚR.549.2629.2022.DW, ŚR.549.2739.2022.DW.

Pozytywnie rozpatrzone wnioski złożone zostały w formie papierowej oraz za pośrednictwem platformy ePUAP¹², w ustawowym terminie, tj. do dnia 30 listopada 2022 r., co zgodne jest z dyspozycją art. 2 ust. 9 u.d.w. Ponadto, badane wnioski były kompletne, złożone na wzorach określonych w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku węglowego¹³ oraz zawierały wskazaną w art. 3 ust. 4 u.d.w. klauzulę o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Weryfikacji poddano również właściwość miejscową dla złożonych wniosków, zgodnie z którą wniosek o wypłatę dodatku węglowego składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej ten wniosek¹⁴. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str.: 562-572, 1798-1848)

W piśmie z dnia 13 grudnia 2025 r. Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej wyjaśniła, iż wniosek nr ŚR.549.63.2022.DW wniesiony zgodnie z art. 2 ust 13 i 14 u.d.w na skrzynkę podawczą ePUAP Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej został pobrany wraz z urzędowym poświadczeniem odbioru, w którym zawarty był automatyczny komunikat, iż podpis został złożony prawidłowo, z określeniem podpisu, jako „podpis zaufany” wraz z imieniem i nazwiskiem wnioskującego. Wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 72 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁵ w zw. z art. 14 § 1a k.p.a. czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności. W związku z powyższym czynność dokonania weryfikacji prawidłowości złożonego podpisu winna przybrać postać adnotacji na wniosku.

(akta kontroli str.: 1801)

Podczas czynności kontrolnych ustalono, iż postępowania zakończone zostały informacją o przyznaniu dodatku węglowego, co jest zgodne z dyspozycją art. 2 ust. 17 u.d.w. Z przekazanych dokumentów wynika, iż na informacjach o przyznaniu dodatku węglowego nie znajduje się podpis osoby sporządzającej dokument. Ponadto, w pouczeniu powoływano się na art. 16, 17 i 18 u.d.w., pomimo że ustawa nie zawiera powyższych numerów artykułów. Cytowana treść przepisów wskazuje jednak na art. 2 ust.16, 17, 18 u.d.w. Kontrola wykazała, iż w każdym przypadku pracownicy OPS przyznając dodatek węglowy weryfikowali wpis w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków¹⁶ (dalej jako: CEEB), o czym świadczą wydruki z CEEB znajdujące się w aktach spraw.

W toku kontroli stwierdzono, iż w 3 sprawach¹⁷ przyznano dodatek węglowy pomimo faktu, iż w aktach sprawy znajdowały się wydruki z CEEB wskazujące daty złożenia wniosków po dniu 11 sierpnia 2022 r. Kontrolowany wyjaśnił, iż w przedmiotowych sprawach strony złożyły deklaracje w stosownych terminach, jednakże zostały one wprowadzone do systemu

¹² Art. 2 ust.13 u.d.w.

¹³ Dz.U. z 2022 r. poz. 1712.

¹⁴ Zgodnie z art. 2 ust 12 u.d.w.

¹⁵ Tekst. jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 (dalej jako: k.p.a.).

¹⁶ Ewidencja, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (tekst. jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1446, z późn. zm.).

¹⁷ ŚR.549.603.2022.DW, ŚR.549.726.2022.DW, ŚR.549.846.2022.DW.

z opóźnieniem, co ustalono w rozmowie z pracownikami Wydziału Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Urzędu Miejskiego w Środzie Śląskiej, którzy zajmowali się obsługą bazy CEEB¹⁸. W załączeniu do przedmiotowych wyjaśnień przedłożono, w odniesieniu do sprawy znak ŚR.549.726.2022.DW, wniosek strony o wpis do CEEB złożony w dniu 29 czerwca 2022 r. Weryfikację przez kontrolowanego dat złożenia deklaracji o wpis do CEEB należy ocenić pozytywnie, jednakże przedmiotowe czynności powinny znaleźć odzwierciedlenie w aktach prowadzonych spraw, tj. powinny znajdować się tam stosowne dokumenty lub notatki służbowe wskazujące na czynności podejmowane przez pracowników GOPS w celu ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Ponadto, oznaczonym organem (jednostką) w pismach kierowanych do wnioskujących był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej, choć realizacja zadań w zakresie wypłaty dodatku węglowego wykonywana jest przez GOPS z upoważnienia Burmistrza Środy Śląskiej, zatem prawidłowo oznaczonym organem powinien być Burmistrz Środy Śląskiej.

(akta kontroli str.: 891-902, 968-979, 1032-1046, 1849-1854)

Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono również, iż w sprawach dotyczących przyznania dodatku węglowego nie dokumentowano przeprowadzonej na podstawie art. 2 ust. 15a u.d.w. weryfikacji wniosków. W myśl powyższego przepisu, dokonując weryfikacji wniosku o wypłatę dodatku węglowego, wójt, burmistrz albo prezydent miasta bierze pod uwagę w szczególności informacje wynikające z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, informacje uzyskane w związku z postępowaniem o przyznanie świadczeń (rodzinnych oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczenia wychowawczego, dodatku osłonowego, dodatku mieszkaniowego), dane zgromadzone w rejestrze PESEL oraz rejestrze mieszkańców. W przedłożonej dokumentacji brak jest notatek służbowych potwierdzających dokonanie czynności weryfikacyjnych. Dyrektor GOPS w piśmie z dnia 13 grudnia 2024 r. wyjaśniła, iż procedura weryfikacji wniosków o przyznanie dodatku węglowego polegała na weryfikowaniu przez delegowanego pracownika Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych informacji wynikających z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Weryfikacja informacji z zakresu przyznawanych świadczeń rodzinnych oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, osłonowego, mieszkaniowego odbywały się natomiast przy pomocy oprogramowania SIGNITY – Moduł Dodatek Węglowy. Jak wskazano w wyjaśnieniach moduł ten służył również do weryfikacji osób w usłudze PESEL udostępnianej w ramach CSIZS – Emp@tia.

(akta kontroli str.: 1798-1799)

Powyższe wyjaśnienia uwzględniono jedynie w części. Wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 14 § 1a k.p.a. czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

Zgodnie z dyspozycją art. 2 ust. 17 u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu dodatku węglowego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej, o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku o wypłatę dodatku węglowego. W przypadku, gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej we wniosku o wypłatę dodatku węglowego, wójt, burmistrz albo

¹⁸ Zgodnie z treścią wyjaśnień z dnia 8 stycznia 2025 r.

prezydent miasta, odbierając ten wniosek od wnioskodawcy, informuje go o możliwości osobistego odebrania od tego organu informacji o przyznaniu dodatku węglowego. Kontrola wykazała, iż w 15 przypadkach¹⁹ wnioskujący podali adres e-mail, niemniej jednak w aktach sprawy brak jest potwierdzenia przesłania informacji za pośrednictwem poczty elektronicznej, (dołączono jedynie dokument w formie papierowej informujący o przyznaniu dodatku węglowego).

(akta kontroli str.: 562-572, 594-603, 615-624, 625-636, 637-645, 667-676, 677-687, 698-709, 724-735, 736-746, 757-766, 778-787, 1001-1011, 1012-1021, 1022-1031).

Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej wyjaśniła, że: „(...) wnioskodawcom, którzy we wniosku wskazali adres poczty elektronicznej tut. Ośrodek przesyłał informację o przyznaniu dodatku węglowego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej, za pomocą systemu dziedzinowego, który umożliwiał dokonać tego poprzez powiadomienia e-mail”. Odnosząc się do wyjaśnień wskazać należy, iż zgodnie z art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 14 § 1a k.p.a. czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności, zatem pomimo automatyzacji czynności jaką jest wysyłka informacji o przyznaniu dodatku węglowego za pośrednictwem poczty e-mail pracownik prowadzący sprawę winien ten fakt udokumentować w aktach sprawy.

(akta kontroli str.: 1800)

Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, iż organ wypłacał dodatek węglowy na wskazany numer rachunku bankowego. We wszystkich badanych przypadkach dodatek węglowy wypłacono zgodnie z wnioskiem.

Zgodnie z dyspozycją art. 2 ust. 11 u.d.w. dodatek węglowy wypłaca się w terminie do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę. W wyniku analizy przedłożonej przez GOPS w Środzie Śląskiej dokumentacji stwierdzono, iż we wszystkich badanych sprawach świadczenie zostało wypłacone w terminie.

(akta kontroli str.: 462-551, 552-1092)

Zgodnie z art. 35 § 1 i § 3 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki, przy czym załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca. Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono, iż w 13 z 50 spraw²⁰ przekroczono wskazany powyżej termin, nie zawiadamiając strony o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy w myśl art. 36 k.p.a.

(akta kontroli str.: 934-944, 956-967, 968-979, 980-989, 990-1000, 1001-1011, 1012-1021, 1022-1031, 1032-1046, 1047-1059, 1060-1070, 1071-1081, 1082-1092)

Mając na uwadze powyższe ustalenia, obszar nr 1 lit. A oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

¹⁹ ŚR.549.63.2022.DW, ŚR.549.115.2022.DW, ŚR.549.148.2022.DW, ŚR.549.164.2022.DW, ŚR.549.182.2022.DW, ŚR.549.229.2022.DW, ŚR.549.245.2022.DW, ŚR.549.276.2022.DW, ŚR.549.319.2022.DW, ŚR.549.338.2022.DW, ŚR.549.374.2022.DW, ŚR.549.410.2022.DW, ŚR.549.787.2022.DW, ŚR.549.807.2022.DW, ŚR.549.825.2022.DW.

²⁰ ŚR.549.671.2022.DW, ŚR.549.711.2022.DW, ŚR.549.726.2022.DW, ŚR.549.746.2022.DW, ŚR.549.766.2022.DW, ŚR.549.787.2022.DW, ŚR.549.807.2022.DW, ŚR.549.825.2022.DW, ŚR.549.846.2022.DW, ŚR.549.864.2022.DW, ŚR.549.882.2022.DW, ŚR.549.901.2022.DW, ŚR.549.918.2022.DW.

B. Odmowa wypłaty dodatku węglowego.

Podczas czynności kontrolnych analizie poddano 25 spraw zakończonych zgodnie z treścią art. 2 ust. 16 u.d.w., tj. w drodze decyzji o odmowie przyznania dodatku węglowego. Zgodnie z przywołanym przepisem odmowa przyznania ww. dodatku, uchylenie oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku węglowego następuje w drodze decyzji administracyjnej. W wyniku kontroli ustalono, że w każdej z badanych spraw wystąpiły przesłanki do wydania decyzji odmownej. Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, iż wnioski były składane przez uprawnione do tego osoby (z wyjątkiem sprawy nr ŚR.549.1747.2022, zakończonej decyzją nr ŚR.552.1747.2022.DW) zgodnie z właściwością miejscową, w ustawowym terminie, tj. do dnia 30 listopada 2022 r. Ponadto, badane wnioski były kompletne, lecz informacje w nich zawarte wskazywały na to, iż wnioskujący nie spełnili przesłanek ustawowych, tj. nie przedłożono zezwolenia na pobyt określonego w art. 2 ust. 7 pkt 2 u.d.w. (dot. sprawy nr ŚR.549.1747.2022 zakończonej decyzją nr ŚR.552.1747.2022.DW) lub nie spełniono przesłanki posiadania źródła ciepła na paliwo stałe (zgodnie z treścią art. 2 ust. 3 u.d.w. przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego). W toku czynności ustalono, iż decyzje odmowne wydane zostały również z uwagi na uprzednie przyznanie dodatku węglowego na ten sam adres²¹, z uwagi na niezamieszkiwanie strony pod wskazanym we wniosku adresem (dotyczy sprawy zakończonej decyzją nr ŚR.549.2476.2022.DW) oraz z uwagi na brak wyrażenia zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego (dotyczy sprawy zakończonej decyzją nr ŚR.552.2060.2022.DW).

(akta kontroli str.: 1215-1230, 1264-1278, 1407-1417,)

W przedłożonej dokumentacji dot. postępowań zakończonych w drodze decyzji odmownej brak jest również notatek służbowych potwierdzających dokonanie czynności weryfikacyjnych przeprowadzonej na podstawie art. 2 ust. 15a u.d.w. Mając jednak na uwadze opisaną w wyjaśnieniach z dnia 13 grudnia 2024 r. procedurę weryfikacji wniosków o przyznanie dodatku węglowego, stwierdzić należy, iż weryfikacja pod kątem ww. przepisu miała miejsce, nie sporządzano natomiast notatek służbowych z tych czynności, co jest niezgodne z treścią art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 14 § 1a k.p.a., w myśl którego czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

(akta kontroli str.: 1798-1799)

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż w toku wszystkich 25 badanych spraw nie zawiadomiono stron o wynikających z art. 10 k.p.a. w zw. z art. 79a k.p.a. uprawnieniu strony do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Nie wskazano tym samym przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co skutkowało wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

Pismem z dnia 13 grudnia 2024 r., Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej wyjaśniła, iż:

²¹ art. 2 ust. 3e u.d.w.

„tut. Ośrodek nie zastosował pouczenia o treści art. 10 k.p.a. uważając, że ustawodawca celowo powiązał prawo do dodatku węglowego z deklaracjami zawartymi w centralnej ewidencji emisyjności budynków, które należało wypełnić dla każdego gospodarstwa domowego starającego się o przyznanie dodatku węglowego. (...) Ośrodek ze względów ekonomicznych i minimalizowania kosztów ponoszonych w związku z obsługą zadania jak również w celu zapewnienia szybkiej obsługi dużej ilości wniosków w przypadku decyzji odmownych dot. dodatku węglowego nie wysłał do wnioskodawców pouczeń określonych w art. 10 w zw. z art. 79a k.p.a.”.

Powyższe wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione. Z treści art. 10 § 1 k.p.a. wynika, iż organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ponadto, zgodnie z art. 79a k.p.a. w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Przepisy art. 10 § 2 i 3 stosuje się. W terminie wyznaczonym na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, strona może przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia powyższych przesłanek.

(akta kontroli str.: 1802-1803)

Zgodnie z art. 2 ust. 15b – 15d u.d.w., w przypadku wątpliwości dot. gospodarstwa domowego organ przeprowadza wywiad środowiskowy. Podczas czynności kontrolnych ustalono, iż skorzystano z instytucji wywiadu środowiskowego w toku 6 spraw²². W wyniku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w sprawie nr ŚR.549.1463.2022.DW (decyzja nr ŚR.552.1463.2022.DW) jednostka kontrolowana ustaliła, iż wnioskujący nie zamieszkuje pod danym adresem. Pismem z dnia 8 stycznia 2025 r. Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej wyjaśniła, iż informację o niezamieszkiwaniu wnioskującego pod danym adresem wywnioskowano z oświadczenia żony wskazującego na zmianę jej adresu zamieszkania (mąż był wcześniej wskazywany, jako członek rodziny żony we wnioskach o świadczenia), co miał potwierdzić przeprowadzony w dniu 5 lipca 2022 r. wywiad środowiskowy. W wyjaśnieniach brak jednak szczegółowych informacji co do zmiany miejsca zamieszkania przez samego wnioskującego. Z notatki służbowej dołączonej do akt sprawy nie wynika również na jakiej podstawie powyższy fakt został stwierdzony. Mając na uwadze art. 67 § 1 oraz art. 68 § 1 i § 2 k.p.a. należy stwierdzić, iż wzór notatki służbowej z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, jaki stosowany był przez jednostkę kontrolowaną nie był zgodny ze wskazanymi powyżej przepisami, tj. z notatek wynika, iż w czynnościach uczestniczyli jedynie pracownicy, bez udziału strony i innych osób zamieszkujących wskazany lokal.

(akta kontroli str.: 1201-1214, 1858)

Ponadto, zgodnie z art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 14 § 1a k.p.a. czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez

²² ŚR.549.1463.2022.DW, ŚR.552.2068.2022.DW, ŚR.549.2122.2022.DW, ŚR.552.2225.2022.DW, ŚR.552.2354.2022.DW. W toku sprawy o znaku ŚR.552.2060.2022.DW strona nie wyraziła zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego.

pracownika, który dokonał tych czynności. W toku kontroli stwierdzono, iż w aktach sprawy znak ŚR.552.2060.2022.DW brak jest notatki służbowej, z treści której wynika odmowa przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przez stronę. Na wniosku o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego widnieje adnotacja, iż strona przebywa za granicą, a inni domownicy nie wyrażają zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego pod wskazanym adresem. Przy wskazanych adnotacjach brak informacji kto je sporządził i w jakim dniu.

(akta kontroli str.: 1264-1278)

Kontrola wykazała również, iż 23 z 25 badanych rozstrzygnięć²³ zostało wydane po upływie miesiąca od momentu wszczęcia postępowania (wpływu wniosku o wypłatę dodatku węglowego), co jest niezgodne z art. 35 § 1 i § 3 k.p.a., w myśl którego organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki, przy czym załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca. W aktach sprawy brak jest również dokumentacji świadczącej o zawiadomieniu strony o niezałatwieniu sprawy w terminie wynikającym z art. 36 k.p.a.²⁴

(akta kontroli str. 1105-1116, 1131-1143, 1117-1130, 1158-1173, 1174-1186, 1187-1200, 1201-1214, 1215-1230, 1231-1243, 1244-1263, 1264-1278, 1279-1298, 1298-1313, 1314-1327, 1328-1338, 1366-1379, 1380-1394, 1395-1406, 1407-1416, 1417-1430, 1430-1440, 1441-1450, 1451-1462)

Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej wyjaśniła, iż: „*W dniu 20.09.2022 r. weszła w życie Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie źródeł ciepła w zakresie sytuacji na rynku paliw na mocy której znowelizowano ustawę o dodatku węglowym między innymi w ten sposób, że przedłużono termin rozpatrzenia wniosku oraz wypłaty dodatku węglowego do 60 dni.*”

Powyższe wyjaśnienia uwzględniono w części. Zauważyć należy, iż zmiany w ustawie o dodatku węglowym²⁵, które weszły w życie z dniem 20 września 2022 r. dotyczyły zmiany terminu wypłaty dodatku węglowego z miesiąca na okres dwóch miesięcy (art. 2 ust. 11 u.d.w.), nie zaś terminu na rozpatrzenie wniosku, zatem k.p.a. należało stosować uzupełniając.

(akta kontroli str.:1801)

Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej wyjaśniła również, iż w przypadku sprawy ŚR.552.1463.2022.DW oraz ŚR.552.1747.2022.DW termin wydania rozstrzygnięcia został wydłużony ze względu na podjęte dodatkowe działania tj. przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz wezwanie Strony do uzupełnienia/dostarczenia stosownych dokumentów. Powyższe wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione, gdyż zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić

²³ ŚR.549.190.2022.DW, ŚR.552.767.2022.DW, ŚR.549.419.2022.DW, ŚR.549.1132.2022.DW, ŚR.549.1287.2022.DW, ŚR.549.1344.2022.DW, ŚR.552.1463.2022.DW, ŚR.552.1747.2022.DW, ŚR.549.1886.2022.DW, ŚR.552.2050.2022.DW, ŚR.552.2060.2022.DW, ŚR.552.2068.2022.DW, ŚR.552.2122.2022.DW, ŚR.549.2164.2022.DW, ŚR.552.2225.2022.DW, ŚR.549.2319.2022.DW, ŚR.552.2354.2022.DW, ŚR.552.2369.2022.DW, ŚR.549.2476.2022.DW, ŚR.549.2581.2022.DW, ŚR.552.2609.2022.DW, ŚR.549.2629.2022.DW, ŚR.549.2739.2022.DW.

²⁴ O każdym przypadku niezałatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

²⁵ Dz.U. z 2022 r. poz. 1692.

nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. Zauważyć należy, iż rozpatrywanie wniosku nr ŚR.552.1463.2022.DW (data wpływu 29 sierpnia 2022 r.) zostało zakończone decyzją z dnia 19 grudnia 2022 r., natomiast rozpatrywanie wniosku ŚR.552.1747.2022.DW (data wpływu: 30 sierpnia 2022 r.) zostało zakończone decyzją z dnia 7 listopada 2022 r., zatem po upływie dwóch miesięcy.

(akta kontroli str.: 1201-1214, 1215-1230, 1802)

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, iż wszystkie rozstrzygnięcia zostały prawidłowo doręczone stronie, tj. bezpośrednio adresatowi lub w przypadku nieobecności adresata, zgodnie z treścią art. 43 k.p.a - za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi.

Stwierdzono również, iż wydane rozstrzygnięcia zawierały elementy określone w art. 107 § 1 k.p.a. W każdej z decyzji zawarto informację o prawie do wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu oraz o wynikającym z art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. prawie strony do zrzeczenia się prawa do odwołania od decyzji i jego skutkach.

(akta kontroli str.: 1093-1462)

Mając na uwadze powyższe ustalenia, obszar nr 1 lit. B oceniono **negatywnie**.

C. Pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 3b u.d.w. w przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten jest wypłacany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Pozostałe wnioski pozostawia się bez rozpoznania. Analiza przekazanej zespołowi kontrolującemu dokumentacji dot. spraw w omawianym zakresie wykazała, iż w każdym przypadku zaszyły przesłanki do pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Badane wnioski były kompletne, złożone przez uprawniony podmiot, w ustawowym terminie zgodnie z właściwością.

(akta kontroli str.: 1463-1788)

Analiza przekazanej dokumentacji wykazała, iż pozostawienie wniosków o wypłatę dodatku węglowego bez rozpoznania dotyczyło przesłanek wskazanych w ustawie. Podczas czynności kontrolnych ustalono komu na dany adres gospodarstwa domowego przyznany został dodatek węglowy.

Z przekazanej dokumentacji ww. spraw wynika także, iż wnioski pozostawiono bez rozpoznania w formie informacji. W wyniku kontroli ustalono, iż przedmiotowe informacje o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania podpisane zostały z upoważnienia Burmistrza Środy Śląskiej przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej, zatem przez uprawnioną do tego osobę.

Podczas analizy przekazanej dokumentacji ustalono również, iż wszystkie rozstrzygnięcia zostały prawidłowo doręczone stronie (adresatowi lub dorosłemu domownikowi).

W przypadku 24 spraw²⁶ rozstrzygnięcia podjęte zostały w terminie dłuższym niż miesiąc²⁷.

(akta kontroli str.: 1474-1487, 1501-1513, 1514-1526, 1527-1540, 1540-1552, 1553-1563, 1564-1578, 1579-1591, 1592-1604, 1605-1615, 1616-1628, 1629-1639, 1640-1651, 1652-1664, 1665-1677, 1678-1690, 1691-1703, 1704-1717, 1718-1729, 1730-1742, 1743-1753, 1754-1766, 1767-1777, 1778-1788)

W toku kontroli ustalono również, iż w aktach kontrolowanych spraw znajdują się metryki, o których mowa w art. 66a k.p.a., sporządzone zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy²⁸. Niemniej jednak zauważono, iż nie wszystkie metryki oddają stan faktyczny dokonywanych w sprawach czynności. Dla przykładu, w sprawie ŚR.552.2122.2022.DW w metryce sprawy nie wskazano przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, z którego notatka służbowa widnieje w aktach postępowania. W wyniku kontroli ustalono, iż zadanie dot. prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego Burmistrz Środy Śląskiej powierzył na mocy upoważnień pracownikom GOPS w Środzie Śląskiej.

(akta kontroli str.: 1298-1313)

Mając na uwadze powyższe ustalenia, obszar nr 1 lit. C oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Biorąc pod uwagę oceny poszczególnych podobszarów (A, B i C), obszar nr 1 oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Obszar nr 2 dot. sprawozdawczości

A. Sprawozdawczość w zakresie wypłaty dodatku węglowego

Zgodnie z art. 4 ust. 3 u.d.w. gmina składa wojewodzie wniosek o przyznanie środków w terminie do dnia 30 listopada 2022 r., przy czym do dnia 15 grudnia 2022 r. może złożyć korektę wniosku. W wyjaśnieniach z dnia 13 grudnia 2024 r. jednostka kontrolowana wskazała w jakich terminach i o jakie wysokości środków wnioskowała. Zgodnie z wyjaśnieniami, za pośrednictwem formularza w Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej jako: CAS) w dniu 13 września 2022 r. wnioskowano o przyznanie dotacji w wysokości 918 000,00 zł. Następnie, w dniu 29 września 2022 r. wnioskowano o 12 852 000,00 zł. Kolejny wniosek wysłano w dniu 18 stycznia 2023 r. na kwotę 73 440,00 zł oraz w dniu 17 kwietnia 2023 r. wnioskowano o dotację w wysokości 12 240,00 zł. Powyższe oznacza, że łącznie zawnioskowano na kwotę 13 770 000,00 zł na 2022 r. oraz 85 680,00 zł na 2023 r.

Powyższe działanie oceniono pozytywnie.

(akta kontroli str.: 1809)

²⁶ ŚR.549.336.2022.DW, ŚR.549.567.2022.DW, ŚR.549.658.2022.DW, ŚR.552.739.2022.DW, ŚR.549.799.2022.DW, ŚR.549.868.2022.DW, ŚR.549.971.2022.DW, ŚR.549.1064.2022.DW, ŚR.549.1148.2022.DW, ŚR.549.1194.2022.DW, ŚR.549.1263.2022.DW, ŚR.549.428.2022.DW, ŚR.549.1307.2022.DW, ŚR.549.1362.2022.DW, ŚR.549.1391.2022.DW, ŚR.549.1503.2022.DW, ŚR.549.1552.2022.DW, ŚR.549.1608.2022.DW, ŚR.549.1656.2022.DW, ŚR.552.1723.2022.DW, ŚR.549.1787.2022.DW, ŚR.549.1845.2022.DW, ŚR.549.1903.2022.DW, ŚR.549.1963.2022.DW.

²⁷ Art. 35 k.p.a.

²⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 250.

Z kolei zgodnie z art. 4 ust. 4 u.d.w. środki na realizację wypłat dodatku węglowego są przekazywane gminom przez wojewodę w miesięcznych ratach, na podstawie wniosku, złożonego przez gminę. W wyjaśnieniach z dnia 13 grudnia 2024 r. przedstawiony został wykaz otrzymanych środków finansowych w celu wypłaty dodatku węglowego, zgodnie z treścią którego środki na wypłatę dodatku węglowego zostały przyznane w ośmiu transzach w 2022 r. na kwoty: 918 000,00 zł – I transza (data wpływu do GOPS: 22.09.2022 r.), 4 284 000,00 zł – II transza (data wpływu do OPS: 10.10.2022 r.), 306 000,00 zł – III transza (w wyjaśnieniach jako „II transza”, data wpływu do GOPS: 14.10.2022 r.), 1 530 000,00 zł - IV transza (w wyjaśnieniach jako „III transza”, data wpływu do GOPS: 20.10.2022 r.), 510 000,00 zł – V transza (w wyjaśnieniach jako „III transza”, data wpływu do GOPS: 27.10.2022 r.), 1 280 100,00 zł – VI transza (w wyjaśnieniach jako „III transza”, data wpływu do GOPS: 08.11.2022 r.), 1 269 900,00 zł – VII transza (w wyjaśnieniach jako „III transza”, data wpływu do GOPS: 01.12.2022 r.) oraz 42 840,00 zł – VIII transza (w wyjaśnieniach jako „XIII transza”, data wpływu do GOPS: 29.12.2022 r.) co dało łączną kwotę 10 140 840,00 zł przekazaną Gminie, co jest zgodne z dokumentacją księgową Wojewody Dolnośląskiego. W wyjaśnieniach wskazano również na otrzymaną przez Gminę Środa Śląska kwotę 728 280,00 zł opisaną jako „XIV transza” z dopiskiem „30.12.2022 wpływ do Gminy (nie przekazane do GOPS)”, co łącznie daje kwotę 10 869 120,00 zł dotacji na wypłatę i obsługę dodatku węglowego przekazanej Gminie w 2022 roku. Podkreślenia wymaga jednak, iż kwota 728 280,00 zł (XIV transza) nie została przekazana na wypłatę dodatku węglowego przez GOPS w Środzie Śląskiej, tylko z konta Gminy zwrócona została Wojewodzie Dolnośląskiemu w dniu 05.01.2023 r. W 2023 rok środki na wypłatę dodatku węglowego przekazano w dwóch transzach: 73 440,00 zł I transza (data wpływu do GOPS: 26.01.2023 r.) oraz 12 240,00 zł II transza (w wyjaśnieniach jako „I transza”, data wpływu do GOPS: 25.04.2023 r.), co daje łączną kwotę 85 680,00 zł. Z wyjaśnień wynika, iż GOPS w Środzie Śląskiej zwrócił 07.12.2022 r. na konto Gminy kwotę 501 840,00 zł przez co należy stwierdzić, iż faktycznie w 2022 roku GOPS w Środzie Śląskiej wypłacił 9 450 000,00 zł dodatków węglowych (3 151 wniosków rozpatrzonych pozytywnie). W dniu 27.02.2023 r. zwrócono również na konto Gminy 52 020,00 zł, co faktycznie daje kwotę 33 000,00 zł wypłaconych w 2023 roku dodatków węglowych (11 wniosków rozpatrzonych pozytywnie). Powyższe oznacza, iż GOPS w Środzie Śląskiej wypłacił łącznie 9 483 000,00 zł (tj. na realizację i wypłatę 3 161 wniosków).

(akta kontroli str.: 1808-1810)

Zgodnie z art. 4 ust. 4a u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta, w terminie do 1. i 15. dnia każdego miesiąca, w którym może być wypłacany dodatek węglowy, informuje właściwego wojewodę o wysokości niewykorzystanych środków przekazanych przez wojewodę na wypłatę dodatku węglowego. Pismem z dnia 13 grudnia 2024 r. p.o. Dyrektora GOPS w Środzie Śląskiej wyjaśniła, iż: „(...)dane o stanie środków były prezentowane na elektronicznej platformie raportowania udostępnionej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, na podstawie których DUW był informowany o stanie środków. Raporty składane były raz w tygodniu, w poniedziałki wg stanu na koniec poprzedniego dnia roboczego.”

Ponadto wyjaśniono, iż GOPS w Środzie Śląskiej występował do Skarbnika Gminy Środa Śląska informując o wysokości niewykorzystanych środków, które należało zwrócić Wojewodzie za pośrednictwem pism o numerach:

- FIN.310.61.2022 z dnia 07.12.2022 r. - zwrot na kwotę 501 840,00 zł (data wpływu do DUW: 08.12.2022 r.),
- FIN.310.2.2023 z dnia 05.01.2023 r. - zwrot na kwotę 728 280,00 zł (data wpływu do DUW: 05.01.2023 r.),
- FIN.310.15.2023 z dnia 27.02.2023 r. - zwrot na kwotę na kwotę 52 020,00 zł (data wpływu do DUW: 28.02.2023 r.).

Powyższe wyjaśnienia uwzględniono w całości.

(akta kontroli str.: 1808-1810, 1891-1892, 1893, 1894)

W myśl art. 5 ust. 1 i 2 u.d.w. gminy otrzymują środki na realizację wypłat dodatku węglowego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, w granicach kwot określonych na ten cel w planie tego Funduszu²⁹. Ponadto, przy ustalaniu wysokości środków na realizację wypłat dodatku węglowego uwzględnia się koszty wypłacania odbiorcom dodatku węglowego, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie. Jak wskazano w wyjaśnieniach z dnia 13 grudnia 2024 r. dodatkowe środki zostały również przyznane Gminie Środa Śląska, w wysokości 189 660,00 zł, co stanowi 2% kwoty 9 483 000,00 zł dotacji przyznanych Gminie Środa Śląska w 2022 oraz 2023 roku.

(akta kontroli str.: 1808)

Dyrektor GOPS w Środzie Śląskiej wyjaśniła, iż w zakresie wynikającego z art. 5 ust. 6 u.d.w. obowiązku ciążącego na wójcie, burmistrzu albo prezydencie miasta polegającym na przedstawieniu wojewodzie informacji o liczbie toczących się postępowań w sprawie wypłaty dodatku węglowego, w których w związku z wniesieniem odwołania nie zapadło prawomocne rozstrzygnięcie organu administracji publicznej lub sądu administracyjnego, którego skutkiem jest przyznanie dodatku, oraz o łącznej wysokości dodatków węglowych będącej przedmiotem tych postępowań, w terminie do dnia 15 czerwca w latach 2023-2025: *„W trakcie realizacji zadania dot. wypłaty dodatku węglowego tut. Ośrodek za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej przekazywał Wojewodzie informacje w związku z art. 5 ust. 6 u.d.w. (...)”*

Na potwierdzenie powyższego wskazano, iż informowano Wojewodę 3 razy o przekazanych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego toczących się postępowaniach, z czego wskazano 14 trwających postępowań na kwotę 42 000 zł (na dzień 16.01.2023 r.), 3 trwające postępowania na kwotę 9 000 zł (na dzień 03.04.2023 r.) oraz 0 trwających postępowań na dzień 17.04.2023 r.

(akta kontroli str.: 1804)

Mając na uwadze powyższe ustalenia obszar nr 2 dotyczący sprawozdawczości **oceniono pozytywnie.**

²⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego.

Z uwagi na fakt, że przepisy u.d.w. miały charakter jednorazowy nie jest zasadne, aby formułować zalecenia pokontrolne dot. stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wypłaty dodatku węglowego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej przy realizacji podobnych zadań, należy:

1. Dokumentować wszelkie czynności (mające znaczenie dla sprawy) podejmowane przez organ w trakcie postępowania, zgodnie z przepisami k.p.a.
2. Podpisywać sporządzane w toku postępowania pisma przez uprawnione do tego osoby.
3. Wszelkie pisma w toku postępowania sporządzać rzetelnie, wskazując precyzyjnie przepisy oraz organ prowadzący sprawę.
4. Sprawy załatwiać terminowo, a w przypadku braku możliwości stosować sygnalizację, o której mowa w art. 36 k.p.a.
5. Przestrzegać treści art. 10 k.p.a. oraz 79a k.p.a.
6. W sposób rzetelny prowadzić metryki postępowań tak, by odzwierciedlały zapisy art. 66a § 2 k.p.a.

Mając na uwadze art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³⁰ proszę o poinformowanie o sposobie wykonania powyższych zaleceń lub o przyczynach ich niewykonania, w terminie **do 18 kwietnia 2025 r.**

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Wyznaczony do kierowania Wydziałem Kontroli

DYREKTOR BIURA

DYREKTORA GENERALNEGO

/-/

Damian Domusiewicz

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

³⁰ Tekst. jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 224.